Погроми на Україні.

На території тої части України, що находить ся під окупацією польських військ працює тепер спеціяльна американська суспільна орґанізація для несеня помочі потерпівшим Жидам. Члени тої комісії, представники жидівських робітничих юній, Макс Пайн і судія Фішер, прислали звіт про стан річий на бувшій петлюрівській Україні.

Простими словами вони малюють такі страхітя, перед котрими блїднуть всї звірства, не тілько за останнїх шість лїт, але за цїлий час історії людства, включаючи епоху переслїдуваня Христіян, хрестоносні походи і середновічну інквізицію.

В Проскурові, Подільські ґубернії є братська могила, довга на 280 стіп, а широка на 50 стіп. В ту могилу звалено 1.260 трупів, котрі впали жертвою трохгодинного погрому, який вчинили петлюрівські жовніри. Подробиці погромів не дають ся описати. В деяких містах жидівське населенє переживало в протягу одного року до 30 погромів. Звірства доконували ся з відома властий і після виробленого пляну. Петлюрівські жовніри збирались відділами в ріжних частях міста і починали страшну роботу. Послугували ся лише холодним оружєм, щоби вистріли не заставили инших жителів втікати. Ходили від хати до хати і вирізували цїлі родини. Женщини насилували, а потім заколювали баґнетами. Дітий підносили на баґнетах і викидали через вікна. Були случаї, що підпалювали людий і живі смолоскипи втікали, поки не впали жертвами. Одному старому рабінови підпалили бороду і заставили його танцювати, а потім закололи його баґнетами. Коли кількох релїґійних Жидів пробували над убитим рабіном відмовити молитву, їх всїх вирізано. В многих містах на Україні жидівське населенє вирізано на половину. Богато позіставших живими від погромів, побожеволїли, богато впали жертвою епідемії і всї загалом голодують. Більшість міст і місточок представляють собою цвинтарі, на котрих блукають не люди, а страшні тїни.

Із звіту американської комісії взято лише деякі картини з сих страхіть "цивілізованого" 20-го віку.

дії. (За "А. Г".)

Робітнича молодїж Петрограду.

Коли Юденіч зі своїми білими бандами наближав ся до Петрограду, в орґанізації молодїжи розвинула ся горячкова діяльність. Напружені приготованя, котрі мали ввести в житє ухвали Другого Всеросійського З'їзду Молодїжи, мусїли перервати ся.

Петроградська орґанізація змобілізувала своїх членів і в сей спосіб втратила зі своїх рядів наліпших і найздібнїйших працьовників. Наслїдком сего наступило й ослабленє працї в самім союзї. В кількох місцевих ґрупах лишило ся по 2 — 3 членів, котрі не могли взяти так живої участи в русї. Всї сили були сконцентровані в "Свобідних Відділах", в "Відділї Невського Округа" Обуховських заведень і відділах санїтарних в ролї доглядачок хорих і ранених. Більшість тих відділів становили товаришки з Орґанізації Молодїжи. Кромі того молодїж становила звязь поміж поодинокими штабами.

Много товаришів вступили до червоної армії. А ті, що остались, виконували щоденні військові вправи. В обороні Петрограду взяли участь поверх 1.200 членів Союза Молодїжи. Петроградський Комітет був репрезентований трома товаришами. Після переведеня мобілізації, провізоричний комітет займав ся тільки технїчними справами "Свобідного Відділу". Сей відділ був узброєний, мав все, чого тільки було потрібно до борби і був готовий відійти на фронт. Інструкторами відділу були також члени союза.

Кромі військових вправ ведено також оживлену працю в напрямі політичнім і культуральнім. Орґанізація взяла горячу участь в приготованях до "жовтневого свята". Розуміє ся, що взяла вона також участь в "річниці". "Відділ Борби" демонстрував як самодїльна частина червоної армії.

Ґрупа Невського Округа взяла участь в битві і мала дві втрати. В її рядах згинув товариш Леонтієв. Борба під Красним Селом забрала також богато жертв з молодїжи. Відділ санїтарний був на фронтї. Тяжко ранена товаришка Рубіна була на постї доглядачки.

При штабах оборончої армії члени молодїжи виконували таку працю, яка тільки случила ся. Для орієнтації що до поступу білої ґвардії, видавано в Петроградї в 10.000 примірників "Листок Молодого Пролетаря".

Коли ситуація на фронтї поліпшила ся, головну працю спрямовано знова на орґанізацію. На першім засїданю сконстатовано, що майже всї орґанізації втратили дуже богато під зглядом орґанізаційним. Курси перервані, найдїяльнїйші товариші впали жертвою в боях. Доми молодїжи були зачинені. З великими трудами вдало ся довести орґанізаційну працю до давного уровеня.

На другім засїданю обговорювано головно приготованя до жовтневого свята. Разом з комуністичною партією орґанізації молодїжи становили майже у всїх округах збірні пункти демонстрації. Вечером в партійних льокалях відбули ся концерти. В декотрих місцях відбули ся вечерницї з представленєм і деклямаціями. Дня 9. листопада в Малім Театрі відбуло ся представленє в дохід союза молодїжи.

Після уступленя ворога наладжено стан облоги і знова отворено доми молодїжи. У всїх округах почала ся знова жива аґітаційна діяльність.

Зростаня сил.

Парижські, а за ними й російські закордонні часописи (пр. "Славян. Заря", 21. марта, число 75) подають оповіданє одного чоловіка, що приїхав недавно з Київа, про політичне становище на Україні. В його оповіданю звертає увагу на себе та частина, в якій говорить ся, що в Центр. Вик. Комітет на останнїх виборах пройшли в подавляючій більшости українські комуністи-незалежники і боротьбісти. Той же свідок оповідає, що зараз ідуть переговори про консолїдацію всїх українських лївих партій, що на черзї стоїть заключенє згоди між боротьбістами і соціялїстами-революціонерами. Плятформа — Україна є незалежна соціялїстична радянська република.

Отже оповіданє втікача з Київа подає Парижеві такі факти, які чорна сотня, настроєна прінціпіяльно ворожо проти України, нїколи не прикрашує. В супереч клеветницькій пропаґандї петлюрівських і инших буржуазно-зрадницьких аґентів-провокаторів на Україні йде консолїдація революційних національно-українських сил, які в центральну робітничу Раду дали подавлячу більшість. Український пролетаріят і селянство стоять твердо на національній і разом соціялїстичній позиції. Національна справа в руках самого народу і тепер він вже не позволить буржуазним наймитам експльоатувати своє національне почутє! Се кінець аспіраціям всїх соціяльних ворогів народу і запроданців Антанти, Денікіна, польської шляхти....

Українських "соціялїстів"-зрадників викинуто за обруб українського житя. Се — наука для їх і всїх тих дурисвітів, що вдягли ся тоґу "патріотів" і трублять, що обороняють право національного самоозначеня. На один бік кажуть, що вони бють ся з большевиками лише за національну справу, а на другий кричать, що обороняють Европу від большевизму. Сїй містифікації тепер нїхто не вірить, бо вже національну справу вирвано з буржуазної монополії. Тепер сам народ боронить своє національне право і се найкраща запорука того, що незалежна соціялїстична Українська Република є і нїхто вже її не занапастить. Робітничо-селянська Україна укріпляєть ся незалежно від руйнуючої роботи зрадників Петлюр, Петрушевичів, Макаренків, Мазеп, Мартосів, Поршів, Безпалків та всяких инших обєктів уголовного процесу, що стоїть на черзї всенародної юстиції.

Ukraina fara da se!

("Нова Доба".)

Освободженє жінок від домашної неволї в Росії.

ПАРИЖ. — Соціялїзація домашних робіт є одиноким способом, що визволить женщин від домашного ярма, — пише Никола Лєнін в своїй брошурцї під заг.: "Велика Ініціятива" (для студій рос. робітника).

В однім роцї, каже Лєнін, для визволеня женщин, Росія зробила більше нїж инші краї в 10 роках. Закони, що упокоряли женщин, як: гидкі формальности в пошукуваню за батьками "неправного ложа" дїтий, зістали уневажнені. А істнують вони ще по всїх цивілїзованих краях, на ганьбу капіталїстичним властям. Ми гордимо ся нашими учинками, а коли ще більше пізнаємо фундаменти буржуазних законів і інституцій, то краще зможемо зорієнтувати ся в будові нашої святинї. Будови ми ще не зачали. Женщини, помимо наших зусиль і на дальше остають домашними невільниками.

Закони еманципації ще не зробили богато; богато домашних дрібниць, як кухня, плеканє дїтий і т. п. ще дальше гнетуть і отуманюють наших женщин.

Правда еманципація женщин і правдивий комунїзм запанують тодї, коли робочий люд візьме керму держави в свої руки і виповість війну домашній неволи. В твореню державного устрою треба уважати, щоби соціялїзація домашних робіт була практично переведена. Вводженє в житє такої проґрами вже зачалось хоч вислїд ще не зовсїм видний. Громадські гостинницї і захоронки для дїтий ще далеко не в досконалій формі, але стверджують вагу жіночої рівноправности з мущинами на поли соціяльної продукції і житя. Хоч такі інституції вже істнували по капіталїстичних державах під покришкою великої філянтропії, але як тілько ми перебрали їх зараз позмінювали їх характеристику.

Преса наша не марнує паперу на самохвальбу; ми не горлаємо про успіхи наших громадських гостинниць, однак справедливість вимагає сказати, що вони побудовані на слїдуючих прінціпах: економія працї, санїтарність — а цїль їх є: освободженє женщин з домашної неволї.

Безробітє в Німеччинї.

Німецька ґазета "Кельнїше Цайтунґ" напечатала недавно статю про робітничі відносини в Німеччинї. В статї говорить ся, що в Німеччинї зараз панує страшне безробітє майже у всїй індустрії.

Статистичне німецьке бюро одержало рапорти заводових робітничих юній, котрі ясно представляють робітничі відносини. Звіт юній будівельних робітників, котра числить 4,538,921 членів показує, що вже в листопадї минувшого року 131.193 робітників, членів згаданої юнії були викинені на брук. Инших 32 федеративних юній подають до статистичного бюра, що 110.626 членів їх юній були віддалені від працї ще в жовтни 1919 року.

Найбільше безробітє панувало між будівельними робітниками. За ними слїдували ткачі, а відтак готелеві і реставраційні робітники. З кінцем грудня 1919 року, 338.300 членів згаданих юній не мали нїякого занятя. Від того часу робітничі відносини не змінили ся, противно в деяких містах значно погіршили ся.

Одна берлїнська ґазета напечатала статю про пекарську індустрію в Німеччинї, в котрій говорить ся, що до висше згаданого лиха пристало ще одно. Іменно, властителї пекарських заводів повідправляли велике число місцевих пекарів, а їх місце заступлено вандруючими пекарами, котрі звичайно працюють за таншу платню як місцеві пекарі. Властителї пекарських заводів радо приймають їх до працї бо се приносить їм більшу користь, а вандрівним пекарам є нагода дещо заробити. З тої причини 129.543 місцевих пекарів ріжних міст Німеччини остали ся без працї.

Готелева і реставраційна індустрія Німеччини також упала до дуже низького степеня, і тому велике число готелевої і реставраційної обслуги остало ся без працї. Робітники сеї індустрії приневолені тепер шукати працї в иншій незнаній їм індустрії і працювати там за дуже малу платню, з котрої при теперішних відносинах в Німеччинї нїяк не можна вижити. Правлячі круги роблять всякі можливі заходи, щоби поправити житє робітників, але покищо нїчого позитивного не зроблено.

СПРАВА РОСІЙСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ В ФРАНЦУСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ..

Питанє про бувших жовнїрів російської армії у Франції так як і про полонених, які прибули там з Німеччини або Бельґії, було піднято в пятницю, 26. марта, в француському парляментї.

Один посол сказа таке в сїй справі:

"Я хочу просити француський уряд скінчити скандал з російськими полоненими, яких ми задержуємо в нас.

У Франції і в Африцї є яких 20.000 бідних російських салдатів і їх затримують в ріжних лаґерах (таборах) і фортах. Вони домагають ся повороту до свого краю вже від довгого часу.

Я нагадую вам, панове посли, ось що: Кілька днів тому назад в одній великій париській часописї появила ся статя про страшно тяжке становище російських салдатів в таборі Аллодіор.

Ми не зрозуміли славянської душі і величезне непорозумінє повстало між нами й ними. Тих, котрі домагались вернути ся в Росію, — а всї вони були одної думки, — ми хотїли вислати до Денікіна.

Вони відмовились. Се було їх право. А ми затримуємо їх тепер в тих таборах, про котрі я вам казав, а окрім того ще й тих, які після 8. падолиста 1918, бувші полонені в Німеччинї на Рейнї, втїкли до нас. Вони знаходять ся нинї в обставинах, які схарактеризую дуже коротко: вони не можуть читати ґазет, не мають нїяких звісток з рідного краю, а платять їм всього один франк і пять сентімів на день.

Я вам раджу прочитати статю в париській ґазетї, про котру згадував і я буду здивований, як вона не зворушить вас до слїз. (Оплески в ріжних лавках).

Ми повинні вислати до Росії як можливо найшвидше всїх сих людий. Ми не зрозуміли їх і дозвольте вам сказати, обходимось з ними дуже гидко. (Деякі посли протестують і домагають ся доказів).

Хибаж насмілитесь ви сказати, що з людьми, яким платять 21 су (1 фр. 5 с.) денно на їду, обходять ся по людськи?"

Пляни українських монархістів загрожені.

БЕРЛІН, 30. цвітня. — Тут доносять, що наступ польських армій Пілсудського на Україну є небезпекою для плянів монархістів, які бажають повалити большевицьке правительство в тому краю.

Інформація, одержана з приватних жерел, виявляє, що монархісти сподїють ся посадити на українському престолї великого князя Миколу Миколаєвича, бувшого начального команданта російських армій, і створити демократичну, конституційну монархію. Сказано, що пляни монархістів, яких піддержує селянство, є загрожені через те, що селянська кляса відносить ся ворожо до ґенерала Пілсудського і Поляків. Обіцянку Пілсудського, що він прожене большевиків з України і буде охоронювати той край поки не буде засновано нове правительство, принято з недовірєм, бо Українцї не бажають собі помочи від Поляків.

Монархісти плянують парцеляцію богатьох великих земельних маєтків на Україні в в цїли розданя їх селянам.

ФЕДЕРАЦІЯ РОБІТНИКІВ МЕТАЛЕВОЇ ІНДУСТРІЇ НІМЕЧЧИНИ.

Федерація Робітників Металевої Індустрії в Німеччинї відбула минувшого року в місяци жовтни свою конференцію, на котрій розбирали ся питаня великої ваги для німецької індустрії. Перший раз в історії згаданої федерації провідниками сеї орґанізації вибрано людий належачих до Незалежної (радикальної) Соціялїстичної Партії. Конференція в більшости заявила ся проти Індустріяльної Лїґи, котра складаєть ся з представників робітництва і фабрикантів. Виключаєть ся всякі пертрактації з властителями, хиба що вони покажуть ся конечними в справі полагодженя індустріяльних питань.

Згадана федерація складаєть ся не лише з самих простих робітників, але й з трудової інтелїґенції, занятої в металевій індустрії Німеччини.

Предвиджуєть ся, що незалежні соціялїсти, взявши контролю над Федерацією Робітників Металевої Індустрії, будуть старати ся зробити те саме і з другими орґанізаціями металевої індустрії. Така акція є змаганєм до диктатури робітничих рад над німецькою продукцією і вона підкопує основи Індустріяльної Лїґи, котра дала робітникам право в контролї над продукцією.

Хотяй манїфест федерації не признав нїякого компромісу з властителями заводів в справі продукційного питаня, то загально сподїють ся, що теперішні нові провідники федерації змінять свою тактику, як довідають ся, що спільне порозумінє є безуслівно потрібне для обох інтересованих сторін.

Першомайські демонстрації перший раз в історії Китаю.

ПЕКІН, 2. мая. — Перший раз в історії Китаю відбулись тут сего року першомайські демонстрації. В Шанґаю демонстрації зістали заборонені властями. В тому містї підчас демонстрацій арештовано шістьох студентів за розповсюднюванє летючок, в котрих говорилось слїдуюче:

"Товариші робітники! Сьогодня Першого Мая, день, котрий святкуєть ся зорґанізованим робітництвом. Робітники всего світа святкують сей день. Наші товариші Китайцї єще не розуміють всего значіня сего дня і ми повинні їм се оповістити.

"Ми всї повинні працювати, щоби здобути собі хлїб, ті-ж, котрі їдять а не працюють, як урядники, політикани, капіталїсти, мілїонери, попи, монахи, грабителї і жебраки, повинні бути позбавлені права на істнованє, бо кромі шкоди вони нїчого не приносять.

"Ми повинні тому обєдинити ся, щоби відобрати назад землї, фабрики, заводи, машини і сирівцї. Єсли ми зорґанізуєм ся, то хто посміє спротивити ся нашим заходам?"

Нові комуністичні повстаня в Рурщинї.

ЛОНДОН, 5. мая. — Депеша з Амстердаму до Телеґрафічної Обміни каже, що в Рурськім окрузї в Німеччинї вибухли нові заворушеня і німецькі війська заняли Дісельдорф в полудневім Везелю. Депеша додає, що побоюють ся ще більше поважних заворушень.

На чий розказ і за чим йдуть Поляки на Україну?

Париський кореспондент нюйорського "Таймса" В Дуранти телеґрафує слїдуюче:

ПАРИЖ, 2. мая. — Властивою метою польської офензиви на Україні є Одеса, найважнїйша пристань бувшої російської імперії. Поляки не уважають за відповідне здобутє її для себе. Польську політику на Україні попирає Франція, що є фінансово вичерпана, мимо того сипле грішми і амуніцією для помочи Полякам.

Найважнїйшою причиною француської помочи є те, що вона мусить більше імпортувати нїж експортувати, а найбільшим імпортом є пшениця. Пшеницю вона мусить спроваджувати з инших країв, в котрих вимінна вартість франків стоїть дуже низько. Коли Одесу займуть приятелї Франції, великі засоби України, европейського шпихлїра, будуть надаватись на експорт до Франції. Тодї Франція місто платити долярами, буде платити в инших грошах, що мають далеко меншу вартість нїж француські.

ЛАТВІЯ.

На північний захід за Литвою знаходить ся Латвія. Вона простором на половину менша від Литви. Населеня має 2 і пів мілїона. Се в переважаючій більшости самі Латиші. Вони споріднені з Литовцями, тільки здавна попали під вплив Фінляндців, між якими оселили ся, й Німців, які звоювали їх. Від того часу, як Німцї підбили Латвію, земля опинила ся в руках дідичів, здебільшого Німців. Від Німців Латвія дісталась під Польщу, потім під Швецію, а в кінцї під Росію. Найкраще жило ся Латишам під Швецією, а вже найгірше стало під царем. Тодї рай був лише для поміщиків. Не дивниця, що коли за першої революції (1905—6 рр.) заворушили ся всї народи в царській державі, то повстали й латишські селяни й робітники. Та уряд військовою силою здавив се кроваве повстанє. Лише тепер Латиші не належать вже під Росію.

А. Купрін.

ЩАСТЄ.

КАЗКА.

(Перевід з російського.)

Один могучий цар велїв привести до себе поетів і мудрців своєї держави. І спитав їх:

В чому щастє?

— В тому, — відповів швиденько перший — щоби все бачити сяйво твойого божественного облича і вічно відчувати...

— Виколоти йому очі, — сказав рівнодушно цар. — Слїдуючий!

— Щастє — се влада. Ти, царю, щасливий! — закричав другий.

Але цар заперечив з гірким усміхом.

— Я терплю на гемороїди і не годен вилїчити їх. Вирвати йому ніздря, собацї! Далї!

— Бути богатим! — сказав, заікуючи ся слїдуючий.

Та цар відповів:

— Я богатий а питаю про щастє. Вистане тобі штаба золота за вагу твоєї голови?

— О, царю!

— Ти одержиш його. — Привяжіть йому до шиї штабу золота завважки його голови і киньте сього жебрака в море.

І цар закликав нетерпеливо: — Четвертий! тий!

Тодї влїзла на череві людина в лахмітю з горячковими очима і забурмотїла:

— О, премудрий! Я хочу не богато! Я голодний! Зроби мене ситим і я буду щасливий і прославлю імя твоє в цїлій вселенній.

— Нагодуйте його, — сказав цар огірчено. — І коли він умре від обжирства, прийдїть сказати менї про те.

І прийшло знову двоє. Один міцний силач з рожевим тїлом та низеньким чолом. Він промовив з зітхненєм:

— Щастє в творчости.

А другий був блїдий, худий поет, на якого щоках горіли червоні пятна. І він сказав:

— Щастє в здоровлю.

Цар усміхнув ся гірко і промовив:

— Колиб в моїй силї було перемінити вашу долю, то за місяць ти, поете, молив би богів про натхненє, а ти, подобо Геркула, бігав би по лїкарях за редукційними піґулками. Ідїть оба з богом! Хто ще там?

— Смертельник! — сказав гордо семий, прикрашений квітками нарциза.

— Щастє в небутю!

— Відрубайте йому голову — мовив лїниво володар.

— Царю, о царю, помилуй!... — залепетів засуджений і став блїдшим нїж нелюстки нарциза. — Я не те хотів сказати.

Але цар утомлено махнув рукою, зітхнув і промовив тихо:

— Відведїть його... Відрубайте йому голову. Слово царя тверде як криця.

Приходило ще богато. Один з поміж них сказав тільки два слова.

— Жіноча любов.

— Добре, згодив ся цар. — Дайте йому сотню найгарнїйших жінок і дївчат з моєї держави. Але дайте йому також кубок з отруєю. А коли прийде пора, скажіть менї. Я прийду подивити ся на його трупа.

І ще один сказав:

— Щастє в тому, щоби кожде моє бажанє сповнило ся відразу.

— А що ти тепер хочеш? — спитав лукаво цар.

— Я?

— Так. Ти!

— Царю, питанє занадто несподїване.

— Закопати його живцем в землю!...

— Ах, і ще один мудрець? Ну, ну. Підійди блище. Може справдї ти знаєш, в чому щастє?

Мудрець-же — а він був справдїшним мудрцем — відповів:

— Щастє в красотї людської думки.

Царські брови задрожали і він закричав гнївно:

— Ага, людська думка! Що таке людська думка?

Та мудрець, — бо він був справдїшний мудрець — тільки милосердно усміхнув ся і нїчого не відповів. Тодї цар велїв кинути його в підземну темницю, де вічна тьма була і де не було чути нї одного звука із внї. І коли по роцї привели до царя вязня, який осліп, оглух і ледви держав ся на ногах, то на питанє царя: "Що, і тепер ти щасливий?" — мудрець відповів спокійно:

— Так, я щасливий. Сидячи в тюрмі я був і царем і богачем і залюбленим і ситим і голодним, все се давала менї моя думка.

— Що-ж таке думка? — крикнув цар нетерпеливо. Знай, що за пять мінут, я тебе повішу і плюну в твоє прокляте лице! Втїшить тодї тебе твоя думка? І де будуть тодї твої думки, які ти розсипав по землї?

Мудрець відповів спокійно, — бо він був справдїшний мудрець:

— Дураку, думка безсмертна!